

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

Силабус
«Асистентська практика»
студентів ОКР «магістр», спеціальність 242 «Туризм»

Обсяг	Загальна кількість: кредитів за ECTS - 6; годин - 180; змістовних модулів - 3
Семестр, Рік	I семестр / 1 рік навчання ОКР «магістр»
Дні, Час, Місце	за графіком проходження практики на
Викладач	Хомич Лариса Василівна; кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму
Контактний телефон	0482687693
E-mail:	khomich_onu@i.ua
Робоче місце	кафедра економічної та соціальної географії і туризму
Консультації	очні консультації: середа з 14.00-15.00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися наступним чином:

e-mail: khomich_onu@i.ua, Google Classroom, Viber, Telegram

телефон

аудиторія: за розкладом

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Асистентська практика студентів є обов'язковою складовою професійної підготовки за ОКР «магістр» спеціальності 242 «Туризм». Практика проводиться на власній навчальній базі геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Студенти, які проходять асистентську практику безпосередньо залучаються до освітнього процесу на геолого-географічного факультету у якості практикантів-викладачів професійно-орієнтованих дисциплін фахового напрямку та проведення навчальних занять для студентів I-IV курсів ГГФ. Передбачає обов'язкове проведення пробних і залікових навчальних занять та оформлення звітної документації.

Обсяг і порядок проходження асистентської (професійної) практики визначається відповідно до навчального плану спеціальності 242 «Туризм», а зміст, організація та терміни проходження – навчальною та робочою програмою практики та відповідним Наказом ОНУ імені І. І. Мечникова. На асистентську практику відведено 180 годин (6 кредитів ECTS) у першому семестрі першого року навчання студентів за ОКР «магістр».

Предмет практики – викладацька діяльність, практичні навички і професійні уміння викладача закладів вищої освіти.

Пререквізити курсу: отримані теоретичні знання та практичні навички з фахових навчальних дисциплін протягом навчання за ОКР «бакалавр» спеціальності 242 «Туризм».

Мета практики – формування професійної здатності здобувача вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр» до викладацької діяльності у вищих навчальних закладах III-IV рівня акредитації, ознайомлення з організацією та складовими навчального процесу в університеті, набуття практичних навичок та вмінь здійснення

самостійної науково-педагогічної, методичної роботи при підготовці та проведенні лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з навчально-методичною документацією факультету і кафедри: навчальними планами, робочими програмами дисциплін, методичними розробками, планами навчально-методичної роботи кафедри та індивідуальними планами роботи викладачів;
- розвиток професійних навичок і вмінь в процесі викладання фахових навчальних дисциплін;
- формування у студентів-магістрантів методичних умінь викладання дисциплін професійної спрямованості у вищій школі;
- здобутті магістрами професійних якостей майбутнього викладача - вміння готувати лекційний матеріал з використанням останніх досягнень у відповідній галузі науки;
- набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок та вмінь здійснення самостійної науково-педагогічної роботи;
- оволодіння студентами-практикантами сучасними формами, прийомами, технічними засобами у процесі організації навчання та викладання професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності;
- формування навичок науково-дослідної роботи, розвиток творчих здібностей і логічного мислення при підготовці матеріалів для навчальних занять;
- формування вміння аналізувати, критично оцінювати лекції, семінарські та практичні заняття інших студентів-практикантів, робити на їх основі висновки щодо організації власної викладацької роботи;
- розвиток комунікативних навичок, умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- отримання досвіду самостійного і творчого аналізу та оцінки педагогічної діяльності та практики роботи в системі вищої освіти.

Очікувані результати. Здобувач повинен:

знати:

- нормативні вимоги до організації навчально-виховного процесу у вищій школі;
- сучасні методики та технології організації навчального процесу в вищих навчальних закладах, інформаційно-комунікаційні технології і мультимедійні засоби навчання;
- систему планування навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних занять) різних типів, проектування дій викладача та студента на різних етапах освітнього процесу;
- алгоритм підготовки й процедуру організації лекцій та семінарських, практичних занять;
- методику написання плану-конспекту лекцій та семінарських, практичних занять складання відповідних завдань, тестів та ін.;
- методичні аспекти конкретного навчального предмету в цілому, окремих тем і понять;
- критерії та методи, форми оцінювання навчальних досягнень студентів;
- критерії аналізу лекцій та практичних, семінарських, лабораторних занять;
- правила охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- технологію та засоби організації та проведення дистанційної освіти.

вміти:

- планувати, конструювати, організовувати й аналізувати свою викладацьку діяльність;
- дотримуватись норм педагогічної етики, толерантності, педагогічного такту;
- проводити навчальні заняття відповідно до навчального плану, навчальної та робочої програми та змісту конкретного предмету;

- організовувати навчальну діяльність студентів та оцінювати її результати, застосовувати різні методи, критерії об'єктивного оцінювання навчальних успіхів студентів, аргументувати виставлені бали;
- аналізувати навчально-методичну літературу й використовувати її для підготовки власного викладання програмного матеріалу конкретної дисципліни;
- обирати зміст наукової інформації відповідно до теми, мети заняття, забезпечувати його професійну, практичну спрямованість, зв'язок з досвідом, потребами та інтересами студентів;
- готувати дидактичні матеріали та самостійно провести лекційне, семінарське, лабораторне, практичне заняття для студентів;
- розробляти й проводити основні види навчальних занять найбільш ефективними способами з використанням сучасних технічних засобів;
- ясно і логічно викладати зміст навчального матеріалу, опираючись на відповідну навчально-методичну літературу та попередньо отримані знання з фахових предметів;
- вміти практично використовувати технічні засоби та технологію організації дистанційної освіти;
- керувати власними емоціями, невербальною поведінкою, технікою мовлення у процесі взаємодії зі студентами;
- створювати психологічно-комфортну атмосферу взаємодії зі студентами в процесі навчальної діяльності.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Асистентська практика є складовою частиною навчально-виховного процесу підготовки магістра. Вона забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичною діяльністю викладача-практиканта.

Вибір дисциплін, з яких студентом будуть проведені заняття практика здійснюється відповідно до напрямку його наукових досліджень та може узгоджуватися з дисципліною, яку викладає науковий керівник магістранта. Студенти-практиканти мають право користуватися бібліотекою, навчальними посібниками, методичними матеріалами, технічними засобами, комп'ютерною технікою що знаходяться на кафедрі.

Зміст навчальної роботи студента під час асистентської практики складається з таких видів діяльності:

- ознайомлення з навчально-методичною роботою кафедри, з навчальними планами і програмами курсів дисциплін, вивчення відповідної документації;
- відвідування занять досвідчених викладачів факультету, кафедри з метою вивчення їх методичного досвіду;
- ознайомлення з методичним забезпеченням курсів фахових дисциплін;
- підготовка текстів конспектів лекцій, презентацій, методичних розробок інших видів занять;
- підготовка та проведення пробних та залікових лекційних та практичних, або семінарських, або лабораторних занять;
- відвідування залікових занять інших студентів –практикантів з наступним їх аналізом та обговоренням;
- проведення консультацій з навчального предмету;
- розробка та проведення контрольних робіт, тестових, тематичних завдань та оцінювання продемонстрованих студентами результатів;
- оформлення звітної документації за результатами проходження асистентської практики.

Перелік тем (загальні блоки)

Змістовний модуль 1. Підготовчий та організаційний етап асистентської практики.

Тема 1. Установочна конференція з асистентської практики. Ознайомлення із організацією навчально-виховного процесу в закладі вищої освіти. Розподіл студентів-практикантів за викладачами чи закріплення за їх науковими керівниками. Ознайомлення із змістом практики та звітної документації та інструктаж з техніки безпеки.

Тема 2. Знайомство з системою роботи кафедри: індивідуальними планами, програмами навчальних дисциплін, робочими програмами навчальних дисциплін, розкладом занять, структурою навантаження.

Тема 3. Ознайомлення з формами та методами організації аудиторної та самостійної роботи студентів. Розроблення та узгодження з науковим керівником плану і змісту, індивідуального графіку асистентської практики. Затвердження тем і дат проведення пробних та залікових занять.

Змістовний модуль 2. Формування методичних умінь і навичок з підготовки до лекцій та інших видів занять

Тема 4. Відвідування занять досвідчених викладачів кафедри, факультету, знайомство з академічною групою чи курсом.

Тема 5. Підготовка, оформлення та узгодження з керівником розгорнутих конспектів. Дидактичних матеріалів, презентацій пробних та залікових лекцій.

Тема 6. Підготовка і оформлення планів та конспектів семінарських, або практичних занять, або лабораторних робіт, розробка тестових та інших завдань для студентів.

Змістовний модуль 3. Формування професійних умінь і навичок викладача.

Тема 7. Проведення пробних занять з фахової навчальної дисципліни (не менше двох). Проведення консультацій та розробка завдань для організації самостійної роботи студентів з професійно-орієнтованих дисциплін.

Тема 8. Проведення залікових лекційних занять (не менше одного заняття) з професійно-орієнтованих дисциплін.

Тема 9. Проведення залікових практичних, чи семінарських, чи лабораторних занять (не менше одного заняття) та перевірка завдань та оцінювання роботи студентів.

Тема 10. Відвідування та аналіз залікових занять інших студентів-практикантів (не менше одного лекційного та одного практичного занять). Участь у підсумковій конференції.

Рекомендована література.

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://osvita.ua/legislation/law/2235/>
2. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. URL: <http://onu.edu.ua/uk/osvita/obhovorennia-proiektu-kodeksu-akademichnoi-dobrochesnosti-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-onu-imeni-ii-mechnykova#gsc.tab=0>
3. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / О.В. Малихін, І. Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г. І. Матукова. – Київ: КНТ, 2014. – 262 с.
4. Методика викладання у вищій школі : навчально-методичний посібник/ Уклад. : В.І.Кобаль.–Мукачево: Вид-во МДУ, 2016. -203с
5. Методичні рекомендації та орієнтовна програма проходження асистентської практики студентами-магістрами спеціальності 242 «Туризм»
6. Національна доктрина розвитку освіти в Україні. URL: <http://ocvita.in.ua/index.php?option>
7. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. Л. Ортинський. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
8. Плахотнік О.В. Методика навчання у вищій школі. Навчальний посібник. К.: Інфодрук. 2012. 106 с.

9. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] / М.М Фіцула –К. : «Академвидав», 2014. –456 с.

Передбачене використання іншої літератури та джерел для підготовки до проведення занять з фахових дисциплін, яких немає серед рекомендованих.

Політика оцінювання

● Політика щодо дедлайнів та перескладання: Практика проводиться в терміни відповідно до Наказу щодо асистентської практики студентів магістрів спеціальності 242 «Туризм». Кількість залікових занять, які має провести студент-практикант є обов'язковими до виконання, кількість пробних занять може змінюватися, але не менше двох. Звіт-щоденник з практики, розробки-конспекти залікових занять, інша звітна документація, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (80% від можливої максимальної кількості балів за даний вид діяльності балів). Звітна документація з результатів проходження асистентської практики повинна бути оформлена згідно із вимогами, що вказані у відповідних методичних рекомендаціях та здана керівнику-організатору практики у визначений термін.

Зміна чи перенесення термінів проходження практики відбувається у індивідуальному порядку із дозволу деканату та за додатковим наказом і лише за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, наукове стажування, участь у програмі академічної мобільності). База проведення практики не може бути змінена.

● Політика щодо академічної доброчесності: роботи здобувачів вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи розробками, посилання на використані джерела при підготовці методичних розробок з фахових предметів є обов'язковими.

● Політика щодо відвідування: Участь у установочній та підсумковій конференції, проведення пробних та залікових занять відповідно до затвердженої програми та індивідуального графіку практики, відвідування та аналіз залікових занять інших практикантів є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.

Студенти, які впродовж проведення практики виконали план проведення не менше двох пробних та не менше двох залікових навчальних занять, відвідали та проаналізували не менше одного заняття інших студентів-практикантів допускаються до підсумкового контролю.

Підсумковий контроль – представлення звітної документації з результатів практики у формі звіту-щоденника проходження практики та захист результатів практики.

Поточний контроль										Підсумковий контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
5	5	5	5	10	10	10	10	10	10		

T1, T2 – теми змістових модулів.

Студент самостійно здійснює відмітки про зміст, обсяг і результат виконаної під час проходження практики роботи. Фактичне виконання роботи (зокрема, проведення пробних та залікових занять відповідно до індивідуального графіку практики) студентом засвідчує викладач, за яким був закріплений студент-практикант та керівник-організатор практики від кафедри.

Після закінчення практики у тижневий термін кожен студент-практикант має подати керівникові-організатору практики від кафедри для захисту пакет звітної

документації із відміткою про проведені заняття викладача дисципліни / наукового керівника, за яким був закріплений студент-практикант.

Самостійна робота студентів.

Даний вид роботи студентів складається з самостійного опрацювання навчально-методичної літератури, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, додаткової літератури, статистичної інформації, програмного матеріалу конкретної навчальної дисципліни та самостійної підготовки опорних конспектів занять, які будуть проведені студентом-практикантом по конкретній навчальній дисципліні.